

Bakke. Det er et historisk sted, idet du her står ved resterne af en af Ærø's stærke befæstninger, etableret som forsvar mod venderne, som var særdeles aktive omkring og på Ærø i midten af 1100 tallet. Før inddæmningen lå voldstedet på en lille ø ude i bugten og anvendtes under vendernes hærgen som tilflugtssted og værn mod fjenderne.

Når du kører langs dæmningen ser du til venstre ud mod Stokkeby Nor, som tidligere

var et lavvandet område (et nor). Det ligger sine steder ca. 1.4 m under havoverfladen. Ved et initiativ om at gøre vand til land tog Assessor B.N.E. Steenstrup i Ærøskøbing sammen med 4 driftige landmænd i Stokkeby i midten af 1800 tallet skridt til at inddæmme dette område på ca. 1 km². Inddæmningen var klar til indvielse i 1856. På Torvet i Ærøskøbing (på sydgavlen af "Visdomskilden") findes der en mindeplade for hovedpersonen i dette projekt, Assessor B.N.E. Steenstrup. Det inddæmmede område består i dag af særdeles frugtbar landbrugsjord.

For enden af Øsemarksvej drejer du til venstre ad Strandhuse langs det inddæmmede område og kommer til Præstens Vej, som udgør en pæn stigning langs frugtbare marker op mod Tranderup Kirke og præstegård (heraf det lidt besynderlige vejnavn).

Ved udmundingen i Vindeballevej gør du klogt i at stå af cyklen, idet Præstens Vej munder direkte ud i Vindeballevej, som udgør en del af den ganske befærdede hovedvej til fra Marstal og Ærøskøbing til Søby. I vejrydset ser du Tranderup Kirke på

Fakta om Tranderup Kirke

Tranderup kirke er romansk med indbyggede gotiske hvælve. Man regner med at den stammer fra det 12. århundrede, men den omtales først i skrifter i det 14. århundrede. Ældst blandt inventaret er den store Maria-figur med Jesus-barnet (ca. 1300), der nu er placeret i den oprindelige kvindeindgangs døråbning på nordvæggen. Den trefløjede altertavle (ca. 1510) er fra katolsk tid, og det store kalkmaleri over korbuen oplyser selv, at det er fra 1518. Den største af klokkerne er støbt i 1566 og bruges stadig.

Kirketårnet revnede i en kraftig orkan i år 1700 og for at undgå sammenstyrtning måtte det holdes sammen med kraftige jernankre, men det blev efterhånden livsfarligt at have den store klokke i tårnet og i 1734 flyttede man klokken ned i et skur på kirkepladsen. Efter ca. 100 år enedes man i 1832 om at nedrive det revnede tårn, som havde lighed med kirkerne i Rise og Bregninge.

Det blev arkitekten, professor C.F. Hansen, som fik overdraget arbejdet med genopførelsen af kirkens tårn. Han var en stærk tilhænger af græsk-romersk arkitektur, hvilket det nye tårn bærer stærkt præg af. C.F. Hansen er i Danmark kendt for sine store arbejder med genopførelsen af Københavns Rådhus, Vor Frue Kirke og Christiansborg Slot i København.

Kirkens døbefont, som efter ravagen i 1700 blev sat udenfor kirken fik man aldrig tilbage i kirken igen. Den blev foræret til Marstal Kirke, som blev opført i 1738

den anden side til venstre og til højre på samme side ligger Vindeballe Kro, som er et godt sted at raste for en forfriskning.

Landsbyerne Tranderup og Vindeballe er vokset ind i hinanden, derfor hedder det Tranderup Kirke og Vindeballe Kro.

Efter at have passeret lige over Tranderupvej fortsætter du ad Tranderupgade og passerer kort efter en åben græsmark i form af en idrætsplads på højre side. Denne "græsmark" var indtil ca. 1960 hjemmebane for øens eneste kristne idrætsklub, Ærø KFUM. Her spilledes aldrig fodboldkampe på søndage kl. 10 (i kirketiden).

Lige umiddelbart efter passerer du den tidligere Tranderup skole på højre hånd. Den fungerede som skole helt op i 1960'erne. I en kortere periode var den indrettet til festsal for sognets beboere, men huser i dag den succesfulde Ærø Efterskole (den "prøvefri skole"), hvor unge fra hele landet tager ophold på deres efterskole år.

Næste vej på højre hånd er Holmevej her drejer du til højre og starter din "nedfart" mod Voderup. Du kommer nu ud på den sydlige side af Ærø med frit udkig til Østersøen, Als og Tyskland i klart vejr. Du vil bemærke at sydsiden af Ærø indeholder et mere "barsk" landskab. På denne Ærø's "højslette" har vestenvinden frit spil og